PREDLOG

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU U ŽIVOTNOJ SREDINI

Član 1

U Zakonu o odgovornosti za štetu u životnoj sredini („Službeni list CG“, br. 27/14 i 55/16) u članu 4 stav 1 alineja 2 riječi: “utvrđen zakonom kojim su uređene vode“ zamjenjuju se riječima: „,utvrđene zakonima kojima su uređene vode i zaštita morske sredine“.

U stavu 2 alineja 1 riječi: „odnosno odobrenja nadležnog organa uprave“ zamjenjuju se riječima: „i/ili saglasnosti i/ili odluke u slučaju utvrđivanja javnog interesa“.

Član 2

U članu 5 stav 1 alineja 2 riječ „grubom“ briše se.

Član 3

U članu 6 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) štetu i neposrednu opasnost od štete u životnoj sredini nastalu kao posljedica oružanog sukoba, borbenih dejstava, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave izuzetnog, neizbježnog i nesavladivog karaktera i aktivnosti namijenjene zaštiti od prirodnih katastrofa, odbrani zemlje ili međunarodne bezbjednosti;“.

U tački 2 poslije alineje 10 dodaje se nova alineja koja glasi:

„ - Konvencijom o ograničenju odgovornosti za pomorska potraživanja;“.

Član 4

U članu 7 stav 1 na kraju tačke 12 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

“13) zahvatanje i pregrađivanje (zadržavanje branama, pregradama, akumulacijama) voda koje je predmet vodne dozvole u skladu sa zakonom kojim su uređene vode.“

Član 5

Član 8 mijenja se i glasi:

„Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **aktivnost** je svaka aktivnost obavljena u sklopu ekonomske djelatnosti operatera, bez obzira da li se radi o privatnom, javnom, profitnom ili neprofitnom ekonomskom subjektu;
2) **emisija** je ispuštanje u životnu sredinu supstanci, smješa, organizama ili mikro-organizama, koje je rezultat aktivnosti ljudi;
3) **mjere remedijacije** su radnje i mjere za oporavak, rehabilitaciju ili nadomještanje oštećenih prirodnih resursa i/ili usluga, uključujući mjere za ublažavanje posljedica štete, privremene mjere kao i mjere, kojima se obezbjeđuju resursi ili usluge jednake prvobitnim;
4) **morske vode** su unutrašnje morske vode i teritorijalno more Crne Gore i njihovo dno i podmorje, od osnovne linije od koje se mjere teritorijalne vode do najdalje linije područja na kojem Crna Gora ostvaruje suverena prava, odnosno jurisdikciju;
5) **neposredna opasnost od štete** je vjerovatnoća da će nastati šteta u životnoj sredini u bliskoj budućnosti;
6) **oporavak**, odnosno prirodni oporavak voda, zaštićenih vrsta i prirodnih staništa je vraćanje oštećenog prirodnog resursa i/ili narušenih funkcija u prvobitno stanje;
7) **oporavak**, odnosno prirodni oporavak zemljišta je uklanjanje svakog značajnog rizika od štetnog uticaja na zdravlje ljudi;
8) **operater** je pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost ili aktivnost ili ga kontroliše ili je ovlašćeno za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja djelatnosti ili aktivnosti, uključujući i nosioca dozvola ili saglasnosti i/ili obveznika registracije ili obavještavanja o aktivnosti koju vrši u skladu sa posebnim propisima.
9) **prirodno stanište** je lokalitet kopna ili mora, koje se određuje prema geografskim, abiotskim i biotskim osobinama, prirodno ili poluprirodno, kao i mjesta za razmnožavanje ili odmor životinja, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i zakonom kojim je uređena zaštita prirode;

10) **prirodni resursi** su zaštićene vrste i prirodna staništa, vode i zemljište;
11) **prvobitno stanje** je stanje prirodnog resursa prije nastanka štete na tim resursima i njihovim funkcijama, koje je procijenjeno na osnovu najboljih dostupnih podataka;
12) **privremeni gubici** su gubici koji s odnose na period u kome oštećeni prirodni resursi nijesu u mogućnosti da obavljaju svoje ekološke funkcije ili pružaju usluge drugim prirodnim resursima ili javnosti, sve dok primarne ili dopunske mjere remedijacije ne počnu da daju rezultate;
13) **preventivne mjere** su mjere koje se preduzimaju kada postoji neposredna opasnost od štete u životnoj sredini, radi sprječavanja ili ograničavanja te štete na najmanju mjeru;
14) **povoljan status zaštite prirodnog staništa** je status staništa kada su prirodni opseg i područja koja pokriva stabilni ili se povećavaju, a specifične strukture i funkcije koje su neophodne za njegovo dugoročno održavanje postoje i očekivano je da će nastaviti da postoje u doglednoj budućnosti, pri čemu je status zaštite tipičnih vrsta ocijenjen kao povoljan;
15) **povoljan status zaštite vrsta** je status vrste kada dinamika populacije pokazuje da se ona dugoročno održava kao komponenta svog prirodnog staništa, kada se prirodni opseg vrste ne smanjuje i očekivano je da se neće smanjivati u doglednoj budućnosti i kada postoji i očekivano je da će nastaviti da postoji stanište odgovarajuće veličine za dugoročno održavanje vrste;
16) **šteta** je mjerljiva negativna promjena na prirodnom resursu ili mjerljivo narušavanje usluge prirodnog resursa, koje može nastati direktno ili indirektno;
17) **troškovi** su opravdani troškovi za potrebe sprovođenja ovog zakona, uključujući troškove procjene štete u životnoj sredini i neposredne opasnosti od štete, sprovođenja mjera, nadzora i programa praćenja stanja životne sredine nakon sprovedenih mjera, kao i administrativni, pravni i troškovi sprovođenja mjera nadzora i kaznenih mjera, troškovi prikupljanja podataka i ostali opšti troškovi;
18) **usluge prirodnih resursa** su funkcije koje prirodni resurs pruža drugom prirodnom resursu ili javnosti;
19) **vode** su površinske, podzemne, kopnene, morske vode i vode priobalnog mora, zaslanjene vode, ušća rijeka koje se ulivaju u more, mineralne, termalne i termo-mineralne vode i vještačka vodna tijela uključujući i vodu za piće, kupanje i ljudsku upotrebu;
20) **vodno dobro** obuhvata prirodna i vještačka vodna tijela i vodno zemljište u skladu sa zakonom;
21) **zainteresovana javnost** je javnost koja je pogođena štetom ili je vrlo vjerovatno da će biti pogođena štetom, koja ima interes u donošenju odluka vezanih za predmetnu štetu, kojima su ugrožena određena prava, uključujući i nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine;
22) **zaštićene vrste** su divlje vrste biljaka, životinja i gljiva koje su zaštićene u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.“

Član 6

U članu 10 stav 2 mijenja se i glasi:

„Ako nadležna inspekcija utvrdi da postoji neposredna opasnost od štete, odnosno da je nastala šteta u životnoj sredini, o navedenom obavještava organ uprave i dostavlja zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru.“

Poslije stava 3 dodaju se tri nova stava koja glase:

„Ako organ uprave po službenoj dužnosti pokreće postupak, može se u cilju prikupljanja dodatnih podataka obratiti nadležnim inspekcijama radi dostavljanja zapisnika.

Radi utvrđivanja relevantnih činjenica iz stava 1 ovog člana, organ uprave može da zahtijeva od operatera da, o svom trošku, sprovede sva neophodna mjerenja i ispitivanja i dostavi tražene podatke.

Ako zahtjev iz stava 1 ovog člana i drugi podaci na uvjerljiv način ukazuju na to da postoji šteta ili neposredna opasnost od štete u životnoj sredini, organ uprave dužan je da omogući operateru da se izjasni o navodima iznesenim u zahtjevu i o utvrđenim činjenicama.“

Član 7

Čl. 11, 12 i 13 brišu se.

Član 8

Čl. 14, 15, 16 i 17 mijenjaju se i glase:

„Obavještavanje o pokretanju postupka

Član 14

Organ uprave obavještava podnosioca zahtjeva, operatera, organ lokalne uprave na čijoj teritoriji je nastala šteta ili postoji neposredna opasnost od štete, organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) i nadležnu inspekciju, o pokretanju postupka ili odbijanju zahtjeva sa obrazloženjem, u roku od pet dana od dana kada je započeo postupak, odnosno od dana donošenja rješenja o odbijanju zahtjeva.

Obavještavanje o pokretanju postupka odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva iz stava 1 ovog člana organ uprave dužan je da objavi na svojoj internet stranici.

Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stava 2 ovog člana operater i/ili zainteresovana javnost može podnijeti žalbu Ministarstvu.

Utvrđivanje značaja štete pričinjene prirodnim staništima i zaštićenim vrstama

Član 15

Značaj štete koja ima negativan uticaj na postizanje ili održavanje povoljnog statusa zaštite staništa ili zaštićenih vrsta određuje se na osnovu statusa očuvanosti u vrijeme nastanka štete, funkcija i usluga koje pružaju ta staništa ili zaštićene vrste i njihovog kapaciteta za prirodni oporavak.

Značaj štete iz stava 1 ovog člana utvrđuje se na osnovu značajnih negativnih promjena u odnosu na prvobitno stanje prema:

- broju jedinki, gustini populacije ili površini područja koju pokrivaju;
- udjelu određenih jedinki ili oštećenog područja u zaštiti vrste ili staništa;
- rijetkosti vrsta ili staništa na lokalnom, regionalnom i međunarodnom nivou;
- kapacitetu razmnožavanja i održivosti vrste u skladu sa dinamikom karakterističnom za tu vrstu ili populaciju;
- kapacitetu staništa za prirodni oporavak u skladu sa dinamikom karakterističnom za vrste i populacije prisutne na staništu;
- kapacitetu vrste ili staništa da se za kratko vrijeme, bez ikakvih intervencija osim pojačanih mjera zaštite, oporavkom dovede do stanja koje će sopstvenom dinamikom vrste ili staništa dovesti do uslova koji se smatraju jednakim ili boljim od prvobitnih.

Šteta koja ima dokazan uticaj na zdravlje ljudi obavezno se smatra značajnom štetom.

Značajnom štetom na staništima i zaštićenim vrstama ne smatraju se:

- negativne promjene koje su manje od prirodnih kolebanja normalnih za tu zaštićenu vrstu ili prirodno stanište;
- negativne promjene usljed prirodnih uzroka ili usljed intervencija koje su sastavni dio redovnog upravljanja područjem koje je sproveo vlasnik ili upravljač zaštićenog prirodnog dobra, a koje su utvrđene evidencijom o tim staništima ili ciljno izrađenim studijama;
- negativne promjene usljed intervencija koje su sastavni dio redovnog upravljanja područjem koje je sproveo vlasnik ili upravljač zaštićenog prirodnog dobra;
- oštećenja nanesena zaštićenim vrstama i prirodnim staništima koja se mogu prirodnim putem za kratko vrijeme vratiti u prvobitno stanje ili u stanje koje se smatra jednakim ili boljim od prvobitnog, a koje dostižu sopstvenom dinamikom.

Stanje prirodnog resursa prije nastanka štete na tim resursima i njihovim funkcijama, procjenjuje se na osnovu pouzdanih, ažurnih i vjerodostojnih dostupnih podataka, kao što su:

- podaci iz nacionalnog monitoringa;
- uporedni podaci o sličnim neoštećenim područjima;
- podaci o vrstama, staništima i mjerama očuvanja za Natura 2000 područja;
- naučna literatura;
- i drugi raspoloživi podaci.

Preventivne mjere

Član 16

Ako postoji neposredna opasnost od štete u životnoj sredini, operater je dužan da, bez odlaganja, preduzme neophodne preventivne mjere radi sprečavanja nastanka štete.

U slučaju iz stava 1 ovog člana operater je dužan da, bez odlaganja, obavijesti organ uprave i nadležnu inspekciju o neposrednoj opasnosti od nastanka štete, preduzetim preventivnim mjerama i njihovim rezultatima, naročito ako preventivne mjere koje je preduzeo nijesu dovele do otklanjanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini.

U slučaju kada preventivne mjere koje je operater preduzeo nijesu dovele do otklanjanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, organ uprave, na osnovu dostavljenih informacija, rješenjem nalaže operateru sprovođenje preventivnih mjera i određuje rok i način njihovog sprovođenja.

Rješenjem iz stava 3 ovog člana organ uprave može dati uputstva o sprovođenju preventivnih mjera.

Prilikom određivanja preventivnih mjera organ uprave utvrđuje mjere koje su neophodne radi sprečavanja nastanka štete u životnoj sredini, na osnovu podataka i informacija koje dostavi operater, nalaza nadležne inspekcije, rezultata monitoringa i drugih raspoloživih dokaza, kao i stručnih nalaza i mišljenja ovlašćenih lica i institucija, kada je to potrebno.

Ako su planovima, programima ili internim procedurama operatera utvrđene mjere za sprečavanje nastanka štete u životnoj sredini, organ uprave može uzeti u obzir i te mjere, ako su primjerene i dovoljne za sprečavanje nastanka štete.

Izuzetno od stava 3 ovog zakona, organ uprave može obezbijediti sprovođenje preventivnih mjera ako:

- operater ne sprovede preventivne mjere;
- operater sprovede preventivne mjere suprotno datom uputstvu;
- ako nije moguće identifikovati operatera; ili
- nije dužan da snosi troškove sprovedenih mjera u skladu sa članom 32 ovog zakona.

Troškove preventivnih mjera iz stava 7 alineja 1, 2 i 3, ovog člana koje je preduzeo organ uprave snosi operater.

Organ uprave ima pravo na refundiranje troškova iz stava 8 ovog člana u roku od pet godina od dana sprovedenih preventivnih mjera ili od dana kada operater bude poznat, zavisno od toga koji je datum kasniji.

Organ uprave može, u svakom trenutku:

- zahtijevati od operatera podatke i informacije o neposrednoj opasnosti od nastanka štete;
- naložiti sprovođenje preventivnih mjera;
- dati uputstva za sprovođenje preventivnih mjera
- sprovesti preventivne mjere.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana operater i/ili zainteresovana javnost može izjaviti žalbu Ministarstvu.

Mjere u slučaju nastanka štete u životnoj sredini

Član 17

Kada nastane šteta u životnoj sredini, operater je dužan da, bez odlaganja:

- obavijesti organ uprave i nadležnu inspekciju o svim okolnostima nastanka štete;
- preduzme neophodne mjere radi neposredne kontrole, ograničavanja, uklanjanja ili upravljanja na drugi način relevantnim zagađujućim materijama i/ili drugim faktorima štete radi ograničavanja i sprječavanja daljeg širenja štete u životnoj sredini, narušavanja funkcija, odnosno usluga prirodnog resursa i negativnih uticaja na zdravlje ljudi;
- sprovede mjere remedijacije o čijem je sprovođenju odlučeno u skladu sa članom 20 ovog zakona.

Na osnovu dostavljenih informacija organ uprave rješenjem utvrđuje da je nastala šteta u životnoj sredini i utvrđuje obavezu operateru da sačini predlog mjera remedijacije, osim u slučaju kada je odlučio da ih sam sprovede.

Operater je dužan da uz predlog mjera remedijacije iz stava 2 ovog člana, dostavi i program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije.

Predlog mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine može izraditi operater samostalno ili putem stručnog pravnog ili fizičkog lica.

Organ uprave dužan je da, u roku od tri dana od dana prijema predloga mjera remedijacije, obavijesti zainteresovanu javnost i vlasnike nepokretnosti na kojim će se sprovesti mjere remedijacije, radi dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija na predlog mjera remedijacije.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, organ uprave može obezbijediti sprovođenje mjera remedijacije, ako:

- operater ne sprovede hitne mjere u skladu sa stavom 1 ovog člana;
- ne sprovede mjere remedijacije utvrđene rješenjem;
- sprovede mjere remedijacije suprotno uputstvu organa uprave;
- ako nije moguće identifikovati operatera;

- nije dužan da snosi troškove sprovedenih mjera remedijacije u skladu sa članom 32 ovog zakona.

Kada nastane šteta u životnoj sredini, organ uprave može u svakom trenutku:

- zahtijevati od operatera da dostavi sve dodatne informacije o nastaloj šteti;
- može preduzeti ili naložiti operateru da preduzme mjere iz stava 1 alineja 2 ovog člana ili dati detaljna uputstva operateru u vezi sa sprovođenjem tih mjera;
- operateru naložiti sprovođenje mjera remedijacije;
- dati uputstva o sprovođenju mjera remedijacije;
- preduzeti potrebne mjere remedijacije.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana operater i/ili zainteresovana javnost može izjaviti žalbu Ministarstvu.“

Član 9

Član 18 briše se.

Član 10

U članu 19 poslije stava 3 dodaju se četiri nova stava koja glase:

„Komisija u saradnji sa operaterom odlučuje koje mjere remedijacije je potrebno sprovesti.

Remedijacija štete u životnoj sredini, u slučaju štete na vodama ili zaštićenim vrstama i prirodnim staništima, obuhvata i uklanjanje svakog značajnog rizika od negativnog uticaja na zdravlje ljudi.

Kada je životnoj sredini pričinjena takva šteta da se sve neophodne mjere remedijacije ne mogu sprovesti istovremeno, Komisija određuje prioritete primjene mjera remedijacije, vodeći računa o prirodi, obimu i značaju štete pričinjene na različitim segmentima životne sredine, mogućnostima prirodnog oporavka i rizicima po zdravlje ljudi.

Prilikom odlučivanja o predlogu mjera remedijacije Komisija uzima u obzir mišljenja, primjedbe i sugestije iz člana 17 stava 5 ovog člana.“

Dosadašnji st. 4.5 i 6 postaju st. 8, 9 i 10.

Član 11

Član 20 mijenja se i glasi:

„Odlučivanje o mjerama remedijacije

Član 20

Organ uprave odlučuje o predlogu mjera remedijacije u roku od pet dana od dana dostavljanja mišljenja Komisije i donosi rješenje.

Rješenjem iz stava 1 ovog člana organ uprave može dati uputstva o sprovođenju mjera remedijacije.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana operater i/ili zainteresovana javnost može izjaviti žalbu Ministarstvu.“

Član 12

Član 24 mijenja se i glasi:

Kompezatorna remedijacija

„Član 24

Kompenzatorne mjere remedijacije sprovode se radi nadoknade privremenog gubitka prirodnih resursa i/ili njihovih funkcija i usluga, nastalog od momenta nastanka štete do trenutka kada primarna remedijacija postigne svoj puni efekat.

Obim kompenzatornih mjera određuje se u odnosu na trajanje i značaj privremenog gubitka prirodnih resursa i/ili njihovih funkcija i usluga iz stava 1 ovog člana.

Kompenzatorne mjere remedijacije obuhvataju i dodatne mjere zaštite i poboljšanja prirodnih staništa i zaštićenih vrsta ili voda na oštećenom području ili drugom alternativnom području.

Član 13

Član 30 mijenja se i glasi:

„Angažovanje ovlašćenog pravnog lica

Član 30

Ukoliko operater nije u mogućnosti da sprovede preventivne mjere i mjere remedijacije, radi sprječavanja, odnosno otklanjanja štete u životnoj sredini organ, uprave može angažovati ovlašćeno lice za sprovođenje tih mjera o trošku operatera.

Organ uprave ima pravo na refundiranje troškova za sprovođenje mjera iz stava 1 ovog člana, u roku od pet godina od dana sprovođenja mjera.“

Član 14

U nazivu članu 32 nazivu poslije riječi „sprovođenja“ dodaju se riječi: „preventivnih mjera i“.

U stavu 1 poslije riječi „sprovođenja“ dodaju se riječi: “preventivnih mjera i“, a poslije riječi: “šteta,“ dodaju se riječi:“ odnosno neposredna opasnost od štete“.

Član 15

Poslije člana 36 dodaje se novi član koji glasi:

„Vođenje evidencije

Član 36a

Organ uprave vodi evidenciju o svim slučajevima štete u životnoj sredini u skladu s ovim zakonom.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži za svaki pojedinačni slučaj podatke o:

- vrsti štete (šteta pričinjena zaštićenim vrstama, prirodnim staništima, vodi ili zemljištu);
- datumu nastanka štete i/ili utvrđivanja štete;
- djelatnosti i/ili aktivnosti iz člana 7 ovog zakona kojom je šteta prouzrokovana.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se u elektronskom obliku.

Evidencija iz stava 1 ovog člana dostavlja se Evropskoj komisiji svakih pet godina.“

Član 16

Čl. 39 i 40 mijenjaju se i glase:

„Ovlašćenja inspektora

Član 39

U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ima ovlašćenje da utvrdi da li:

1) je šteta ili neposredna opasnost od štete prouzrokovana obavljanjem djelatnosti, odnosno aktivnosti koje predstavljaju rizik za zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu;
2) je šteta ili neposredna opasnost od štete zaštićenim vrstama ili prirodnim staništima uzrokovana bilo kojom drugom aktivnošću koju je izazvao operater kršeći zakon ili profesionalne standarde, interna pravila poslovanja ili nepažnjom;
3) je u slučaju neposredne opasnosti od štete operater bez odlaganja preduzeo neophodne preventivne mjere;
4) je operater obavijestio nadležne organe o neposrednoj opasnosti od nastanka štete, preduzetim preventivnim mjerama i njihovim rezultatima, naročito ako preventivne mjere koje je preduzeo nijesu dovele do otklanjanja neposredne opasnosti ili štete u životnoj sredini;
5) je operater preduzeo preventivne mjere naložene rješenjem organa uprave;
6) je operater, u slučaju nastanka štete u životnoj sredini, bez odlaganja, preuzeo neophodne mjere radi neposredne kontrole, ograničavanja, uklanjanja ili upravljanja na drugi način relevantnim zagađujućim materijama i/ili drugim faktorima štete radi ograničavanja i sprječavanja daljeg širenja štete u životnoj sredini, narušavanja funkcija, odnosno usluga prirodnog resursa i negativnih uticaja na zdravlje ljudi;
7) je operater obavijestio nadležne organe o svim okolnostima nastanka štete;
8) da li je operater sproveo mjere remedijacije u slučaju kada je došlo do štete u životnoj sredini;
9) operater postupa u skladu sa programom praćenja stanja životne sredine nakon sprovedenih mjera remedijacije;
10) je operater osiguran od odgovornosti za štetu i neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, u skladu sa zakonom.

Prava i obaveze inspektora

Član 40

U vršenju poslova iz člana 39 ovog zakona nadležni inspektor je obavezan da:

1) naredi operateru da, bez odlaganja, preduzme neophodne preventivne mjere, kada postoji neposredna opasnost od nastanka štete;

2) naredi operateru da, bez odlaganja, obavijesti nadležne organe o neposrednoj opasnosti od nastanka štete, preduzetim preventivnim mjerama i njihovim rezultatima, naročito ako preventivne mjere koje je preduzeo nijesu dovele do otklanjanja neposredne opasnosti ili štete u životnoj sredini;
3) naredi operateru sprovođenje preventivnih mjera naloženih rješenjem organa uprave;
4) zabrani obavljanje djelatnosti/aktivnosti kada je došlo do štete u životnoj sredini ili postoji neposredna opasnosti od štete kako bi se spriječili ili ograničili negativni uticaji na zdravlje ljudi i životnu sredinu;
5) naredi operateru da, u slučaju nastanka štete u životnoj sredini, bez odlaganja preduzme neophodne mjere radi neposredne kontrole, ograničavanja, uklanjanja ili upravljanja na drugi način relevantnim zagađujućim materijama i/ili drugim faktorima štete radi ograničavanja i sprječavanja daljeg širenja štete u životnoj sredini, narušavanja funkcija, odnosno usluga prirodnog resursa i negativnih uticaja na zdravlje ljudi;
6) naredi operateru da bez odlaganja obavijesti nadležne organe o svim okolnostima nastanka štete;
7) naredi operateru da organu uprave dostavi predlog mjera remedijacije sa programom praćenja stanja životne sredine, na davanje saglasnosti;
8) naredi operateru da sprovede mjere remedijacije utvrđene rješenjem;
9) naredi operateru da postupa u skladu sa programom praćenja stanja životne sredine nakon sprovedenih mjera remedijacije;
10) naredi operateru da se osigura od odgovornosti za štetu i neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, u skladu sa zakonom.“

Član 17

Član 41 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 4.000 eura do 80.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) bez odlaganja, ne preduzme neophodne preventivne mjere radi sprečavanja nastanka štete (član 16 stav 1);
2) bez odlaganja, ne obavijesti organ uprave i nadležnu inspekciju o neposrednoj opasnosti od nastanka štete, preduzetim preventivnim mjerama i njihovim rezultatima (član 16 stav 2);
3) bez odlaganja, ne obavijesti organ uprave i nadležnu inspekciju o neposrednoj opasnosti od nastanka štete, ako preventivne mjere koje je preduzeo nijesu dovele do otklanjanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini (član 16 stav 2);
4) bez odlaganja, ne obavijesti organ uprave i nadležnu inspekciju o svim okolnostima nastanka štete (član 17 stav 1 alineja 1);
5) ne preduzme neophodne mjere radi neposredne kontrole, ograničavanja, uklanjanja ili upravljanja na drugi način relevantnim zagađujućim materijama i/ili drugim faktorima štete radi ograničavanja i sprječavanja daljeg širenja štete u životnoj sredini, narušavanja funkcija, odnosno usluga prirodnog resursa i negativnih uticaja na zdravlje ljudi (član 17 stav 1 alineja 2);
6) ne sprovede mjere remedijacije o čijem je sprovođenju odlučeno u skladu sa članom 20 ovog zakona (član 17 stav 1 alineja 3);
7) ne dostavi predlog mjera remedijacije iz člana 17 stav 2 ovog zakona, sa programom praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja mjera remedijacije (član 17 stav 3);
8) se ne osigura od odgovornosti za štetu i neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini u skladu sa ovim zakonom ili ne obezbijedi drugi instrument finansijskog obezbjeđenja, a obavlja djelatnost odnosno aktivnosti iz člana 7 ovog zakona (član 34).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 eura do 8.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 4.000 eura do 24.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 1.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1, 5, 6 i 8 ovog člana može se izreći zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od 30 dana do šest mjeseci.“

Član 18

Poslije člana 42 dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena

Član 42a

Odredba člana 36a stav 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.“

Član 19

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

2006 2026
ДА ЈЕ ВЈЕЧНА ЦРНА ГОРА

Broj: 04-322/26- 299/15

Podgorica, 2.04.2026.godine

Na osnovu člana 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG", broj 41/18), Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sačinilo je

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU U ŽIVOTNOJ SREDINI

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je, u skladu sa čl.12 i 13 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", broj 41/18), objavilo **Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti povodom izrade Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini**. Javni poziv je trajao 15 dana, počev od 13.februara 2026.godine i isti je sproveden u formi dostavljanja inicijativa, predloga, sugestija i komentara, u pisanom i elektronskom obliku. Poziv je bio dostupan na internet stranici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera kao i na portalu e-uprave:https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-konsultovanje-zainteresovane-javnosti-povodom-izrade-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-odgovornosti-za-stetu-u-zivotnoj-sredini

Tokom trajanja javnih konsultacija ovom Ministarstvu su dostavljene inicijative, predlozi i sugestije od NVO „OZON" i Nikole Raičevića, sudskog vještaka ekološke struke. Izvještaj o sprovedenim javnim konsultacijama je dostupan na internet stranici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera: https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenim-javnim-konsultacijama-povodom-izrade-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-odgovornosti-za-stetu-u-zivotnoj-sredini

U skladu sa članom 3 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera objavilo je 18. februara 2026. godine **Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje jednog predstavnika/ce za člana/icu Radne grupe za izradu nacrta o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini.** Javni poziv objavljen je na internet stranici Ministarstva i portalu e-uprave: https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-predlaganje-predstavnika-nevladine-organizacije-za-ucesce-u-radnoj-grupi-za-izradu-nacrta-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-odgovornosti-za-stetu-u-zivotnoj-sredini

Rok za dostavljanje predloga bio je 10 dana od dana objavljivanja Javnog poziva. Nakon isteka roka, konstatovano je da po ovom javnom pozivu **nije bilo predloženih kandidata** od strane nevladinih organizacija.

JAVNA RASPRAVA

Vrijeme trajanja javne rasprave:

Javna rasprava za Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini je održana u periodu od 5.marta 2026. do 25.marta 2026.godine.
Javna rasprava je trajala 20 dana od dana objavljivanja Javnog poziva na internet stranici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i portalu e-uprave:
https://www.gov.me/clanak/javni-poziv-za-ucesce-u-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-odgovornosti-za-stetu-u-zivotnoj-sredini

Način sprovođenja javne rasprave:
Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sprovelo je **javnu raspravu** o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini, upućivanjem Javnog poziva zainteresovanoj javnosti (građanima, privrednim subjektima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, organima državne uprave, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim subjektima), da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju predmetnog nacrta.

Zainteresovani subjekti svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona dostavljali su Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, na adresu: Eko-efikasna zgrada, Cetinjski put bb, 81 000 Podgorica, u pisanom obliku putem pošte ili lično, ili u elektronskom obliku na e-mail adrese: slavica.braunovic@mers.gov.me i maja.raicevic@mers.gov.me.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera koji su učestvovali u javnoj raspravi:
- Slavica Braunović, samostalna savjetnica I u Direkciji za unaprjeđenje životne sredine
- Maja Raičević, samostalna savjetnica I u Direkciji za unaprjeđenje životne sredine

Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:
U toku trajanja javne rasprave, svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini dostavila je Agencija za zaštitu životne sredine.

Rezime dostavljanih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Agencija za zaštitu životne sredine:

1. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je preciznije normirati način utvrđivanja činjeničnog stanja u postupku utvrđivanja štete u životnoj sredini i neposredne opasnosti od štete.

Obrazloženje:
U praksi se činjenično stanje utvrđuje prvenstveno na osnovu zapisnika nadležnih inspekcija, nalaza i mišljenja ovlašćenih stručnih institucija, laboratorijskih analiza, rezultata mjerenja i ispitivanja, kao i izjašnjenja drugih nadležnih organa i institucija. Međutim, nije dovoljno jasno na koji način organ uprave cijeni tako pribavljene dokaze i prema kojim kriterijumima iz njih izvodi pravni zaključak da postoji šteta u životnoj sredini ili neposredna opasnost od štete. Potrebno je preciznije urediti kriterijume za ocjenu dokaza i način njihovog pravnog vrednovanja.

Odgovor:

Primjedba **se prihvata**.
Predlogom zakona su unaprijeđene odredbe koje se odnose na utvrđivanje činjeničnog stanja, na način da se preciznije uređuju izvori podataka i dokaza koje organ uprave koristi u postupku utvrđivanja štete u životnoj sredini i neposredne opasnosti od štete.
Naime, Predlogom zakona propisano je da organ uprave prilikom utvrđivanja relevantnih činjenica koristi zapisnike nadležnih inspekcija, da se može, u cilju prikupljanja dodatnih podataka, obratiti nadležnim inspekcijama radi dostavljanja zapisnika, da može zatražiti dodatne podatke, obavještenja i dokumentaciju od podnosioca zahtjeva, kao i zahtijevati od operatera da, o svom trošku, sprovede neophodna mjerenja i ispitivanja i dostavi tražene podatke. Takođe, obezbijeđeno je pravo operatera da se izjasni o svim utvrđenim činjenicama, čime se doprinosi potpunijem i objektivnijem utvrđivanju činjeničnog stanja.
Dalje, članom 8 Predloga zakona izmijenjeni su članovi 15 i 16 važećeg Zakona koje se odnose na preventivne mjere i mjere remedijacije. Tako je u članu 16 propisano da organ uprave prilikom određivanja preventivnih mjera odlučuje na osnovu podataka i informacija koje dostavi operater, nalaza nadležne inspekcije, rezultata monitoringa, drugih raspoloživih dokaza, kao i stručnih nalaza i mišljenja ovlašćenih lica i institucija, čime se jasno definiše skup relevantnih dokaza koji se uzimaju u obzir. Organ uprave, takođe može uzeti u obzir mjere za sprečavanje nastanka štete u životnoj sredini, ako su iste utvrđene planovima, programima ili internim procedurama operatera i primjerene i dovoljne za sprečavanje nastanka štete.

Dalje, odredbom člana 15 važećeg zakona propisani su kriterijumi za utvrđivanje značaja štete, uključujući obim i intenzitet promjena i to prema broju jedinki, gustini populacije ili površini područja koju pokrivaju; udjelu određenih jedinki ili oštećenog područja u zaštiti vrste ili staništa; rijetkosti vrsta ili staništa na lokalnom, regionalnom i međunarodnom nivou; kapacitetu razmnožavanja i oporavka, kao i uticaj na zdravlje ljudi, čime se obezbjeđuje pravni okvir za vrednovanje utvrđenih činjenica i izvođenje zaključka o postojanju štete.

2. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je detaljnije urediti kriterijume za utvrđivanje značajnog negativnog uticaja i značajne opasnosti po zdravlje ljudi.

Obrazloženje:
Iako zakon daje osnovne definicije, u praksi ostaje nejasno kada je prag štete dostignut, naročito kod uticaja na vode, zemljište, zaštićene vrste i prirodna staništa. Posebno je potrebno jasnije urediti kako se utvrđuje značajna opasnost po zdravlje ljudi kod štete na zemljištu, na osnovu kojih parametara, referentnih i graničnih vrijednosti, nalaza i stručnih mišljenja.

Odgovor:

Primjedba se **djelimično prihvata**.

Predlogom zakona propisano je da se stanje prirodnih resursa procjenjuje na osnovu pouzdanih, ažurnih i vjerodostojnih podataka, uključujući rezultate monitoringa, naučnu literaturu i druge relevantne izvore, čime se obezbjeđuje stručna utemeljenost u postupku utvrđivanja štete.
Kada je riječ o utvrđivanju značajne opasnosti po zdravlje ljudi, ocjena se vrši na osnovu konkretnih okolnosti slučaja, raspoloživih podataka, rezultata mjerenja i stručnih nalaza i mišljenja, uz primjenu relevantnih standarda i propisa iz oblasti zaštite životne sredine i zdravlja ljudi.
Imajući u vidu navedeno, Predlog zakona već sadrži odgovarajući normativni okvir za utvrđivanje značajnog negativnog uticaja i opasnosti po zdravlje ljudi.
U tom smislu izričito je propisano da se šteta koja ima dokazan uticaj na zdravlje ljudi smatra značajnom štetom.
U pogledu pitanja opasnosti po zdravlje ljudi kod štete na zemljištu, ukazujemo da je isto uređeno članom 27 važećeg zakona, kojim je propisano da se utvrđivanje rizika po zdravlje ljudi vrši na osnovu karakteristika i namjene zemljišta, vrsta i koncentracija štetnih supstanci, smješa,

organizama ili mikro- organizama kojima je zagađeno, kao i mogućnosti njihovog širenja i opasnosti koju predstavljaju.
Dakle, na osnovu nalaza i izvještaja obvlašćenih institucija i laboratorija utvrđuje se stepen zagađenja zemljišta i graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima.
Za oporavak, odnosno ublažavanje posljedica štete na zemljištu preduzimaju se mjere koje obuhvataju mjere kojima se obezbjeđuje kontrola, ograničenje, smanjenje ili uklanjanje svih relevantnih zagađenja, tako da zagađeno zemljište ne predstavlja značajan rizik po zdravlje ljudi, uzimajući u obzir njegovu sadašnju ili planiranu namjenu.

3. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je preciznije urediti način utvrđivanja prvobitnog stanja životne sredine.

Obrazloženje:
U praksi se često pojavljuju situacije u kojima ne postoje prethodna mjerenja, podaci monitoringa ili druge referentne podloge o stanju prirodnog resursa prije nastanka štete. To otežava ocjenu obima i značaja pričinjene štete. Zbog toga je potrebno jasnije propisati koje izvore podataka organ uprave koristi, kojim redosljedom i pod kojim uslovima, kako bi se obezbijedilo ujednačeno postupanje.

Odgovor:

Primjedba **se prihvata**.

Predlogom zakona je već propisano da se stanje prirodnog resursa prije nastanka štete i njihovih funkcija procjenjuje na osnovu pouzdanih, ažurnih i vjerodostojnih dostupnih podataka, kao što su: podaci iz nacionalnog monitoringa, uporedni podaci o sličnim neoštećenim područjima, podaci o vrstama, staništima i mjerama očuvanja za Natura 2000 područja, naučna literatura, kao i drugi raspoloživi podaci.
Na taj način zakon već prepoznaje situacije u kojima ne postoje direktni podaci o prethodnom stanju i omogućava korišćenje različitih relevantnih izvora podataka, uključujući i uporedne i naučno utemeljene podatke.
Istovremeno, prihvata se sugestija da je za potrebe ujednačene primjene u praksi potrebno dodatno precizirati način korišćenja i vrednovanja ovih izvora podataka, posebno u situacijama kada nedostaju neposredni podaci monitoringa, kako bi se obezbijedila veća pravna sigurnost i dosljednost u odlučivanju.

4. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je jasnije urediti dokazivanje da je do štete došlo kršenjem profesionalnih standarda, internih pravila poslovanja ili nepažnjom operatera.

Obrazloženje:
U praksi nije dovoljno jasno koje standarde treba uzeti kao relevantne i na koji način se dokazuje odstupanje od dužne pažnje operatera. To može dovesti do neujednačenog postupanja iz tog razloga treba preciznije normirati dokazna sredstva i metodologiju za ocjenu ovih okolnosti.

Odgovor:

Primjedba se **djelimično prihvata**.
Zakonom je već uspostavljen pravni osnov za utvrđivanje odgovornosti operatera u slučajevima kada je šteta u životnoj sredini prouzrokovana kršenjem profesionalnih standarda, internih pravila poslovanja ili nepažnjom. Naime, članom 5 važećeg Zakona jasno je propisano da se zakon primjenjuje i na štetu na zaštićenim vrstama i prirodnim staništima koja je nastala usljed kršenja zakona ili profesionalnih standarda, internih pravila poslovanja ili nepažnjom operatera.

Takođe, zakon propisuje širok spektar dokaznih sredstava koja organ uprave koristi u postupku, uključujući zapisnike nadležnih inspekcija, tehničku i drugu dokumentaciju operatera, rezultate mjerenja i monitoringa, kao i stručne nalaze i mišljenja ovlašćenih lica i institucija. Ovi dokazi

omogućavaju da se u svakom konkretnom slučaju utvrdi da li je operater postupao u skladu sa dužnom pažnjom i relevantnim profesionalnim standardima.

Dodatno, kroz odredbe koje uređuju izbor i sprovođenje mjera remedijacije (posebno član 25 važećeg zakona), zakon upućuje na primjenu najboljih dostupnih tehnika (BAT), procjenu uticaja na zdravlje ljudi i analizu drugih relevantnih faktora, što predstavlja osnov za ocjenu adekvatnosti postupanja operatera u konkretnim okolnostima.

5. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je preciznije urediti procesne faze postupka i akte koji se donose u svakoj fazi.

Obrazloženje:
U praksi nije dovoljno jasno da li se radi o jedinstvenom upravnom postupku sa više faza ili o više odvojenih, ali povezanih postupaka, u dijelu pokretanja postupka, utvrđivanja da je šteta nastala, ocjene njenog značaja, nalaganja dostavljanja predloga mjera remedijacije i odlučivanja o tim mjerama.Kao i ko sprovodi izvršenje rješenja koje donese Agencija. Radi pravne sigurnosti potrebno je jasnije urediti faze postupka i koja procesnim pravima stranaka raspolaže.

Odgovor:

Primjedba se **prihvata**.
Predlogom zakona su uređene ključne procesne faze postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini i sprovođenja mjera, kao i akti koji se donose u tim fazama.
Naime, zakonom su izmijenjenje i dopunjene odredbe koje se odnose na:

- pokretanje postupka po službenoj dužnosti ili na zahtjev (čl. 9 i 10),
- utvrđivanje postojanja štete ili neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini (čl. 16 i 17),
- obavezu operatera da izradi predlog mjera remedijacije,
- ocjenu predloga mjera remedijacije od strane Komisije (član 19),
- odlučivanje o mjerama remedijacije rješenjem organa uprave (član 20),
- kao i sprovođenje mjera remedijacije, uključujući i slučajeve kada mjere sprovodi organ uprave o trošku operatera (čl. 17 i 28).

Takođe Predlogom zakona je propisano da se na odluke iz čl 14, 16, 17 i 20 može izjaviti žalba ovom Ministarstvu.
Iz navedenih odredbi proizilazi da se radi o jedinstvenom upravnom postupku koji obuhvata više funkcionalno povezanih faza, u okviru kojeg se donose odgovarajući upravni akti (rješenja), uz obezbijeđena procesna prava stranaka, uključujući pravo na izjašnjenje i pravo na žalbu Ministarstvu.
Takođe, zakon jasno propisuje nadležnosti u pogledu izvršenja mjera, uključujući obavezu operatera da sprovede naložene mjere, kao i ovlašćenje organa uprave da ih sprovede u slučaju nepostupanja operatera ili kada operater nije poznat, uz pravo na refundiranje troškova.

6. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je detaljnije urediti sadržaj i formu predloga mjera remedijacije i programa praćenja nakon sprovedenih mjera.

Obrazloženje:
U praksi nije dovoljno jasno šta ova dokumentacija mora da sadrži, koje stručne podloge mora imati, ko može biti njen izrađivač i po kojim kriterijumima se cijeni njena potpunost, podobnost i izvodljivost. To stvara poteškoće i za organ uprave i za operatera. Potrebno je detaljnije urediti ovo pitanje, po mogućnosti podzakonskim aktom.

Odgovor:

Primjedba se **djelimično prihvata**.

Predlogom zakona su već propisani osnovni elementi koji se odnose na predlog mjera remedijacije i program praćenja stanja životne sredine. Naime, članom 17 utvrđena je obaveza operatera da izradi predlog mjera remedijacije i dostavi program praćenja stanja životne sredine nakon sprovođenja tih mjera, dok je propisano da ovu dokumentaciju može izraditi operater samostalno ili putem stručnog pravnog ili fizičkog lica.

Na ovaj način obezbijeđena je stručna kontrola kvaliteta, potpunosti i izvodljivosti dostavljene dokumentacije.

Tako je odredbom člana 19 navedenog zakona utvrđeno da organ uprave obrazuje Komisiju za ocjenu mjera remedijacije u cilju ocjene predloženih mjera remedijacije, davanja mišljenja i predlaganja novih mjera remedijacije, ukoliko se predloženim mjerama remedijacije ne postiže povraćaj u prvobitno stanje.

Organ uprave dužan je da po prijemu predloga mjera remedijacije od strane operatera, obavijesti zainteresovanu javnost i vlasnike nepokretnosti na kojim će se sprovesti mjere remedijacije, radi dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija na predlog mjera remedijacije.

Prilikom odlučivanja o predlogu mjera remedijacije Komisija uzima u obzir navedena mišljenja, primjedbe i sugestije.

Značajno je ukazati da Komisija, u saradnji sa operaterom, odlučuje koje mjere remedijacije je potrebno sprovesti.

Kada je životnoj sredini pričinjena takva šteta da se sve neophodne mjere remedijacije ne mogu sprovesti istovremeno, Komisija određuje prioritete primjene mjera remedijacije, vodeći računa o prirodi, obimu i značaju štete pričinjene na različitim segmentima životne sredine, mogućnostima prirodnog oporavka i rizicima po zdravlje ljudi.

Dodatno, članovima 25 i 26 propisani su kriterijumi za izbor mjera remedijacije, uključujući primjenu najboljih dostupnih tehnika (BAT), procjenu uticaja na zdravlje ljudi, troškove, vjerovatnoću uspjeha, kao i kvantitativno i kvalitativno izražavanje gubitaka i dobitaka, što predstavlja osnov za ocjenu adekvatnosti predloženih mjera.

7. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je preciznije urediti sastav, način rada i naknadu za rad stručne komisije za ocjenu predloga mjera remedijacije.

Obrazloženje:
U praksi nije dovoljno jasno koliko članova komisija treba da ima, koji stručni profili moraju biti zastupljeni, na koji način se članovi imenuju, niti kako se uređuje naknada za njihov rad. To može otežati blagovremeno formiranje komisije i ujednačenu ocjenu dokumentacije.

Odgovor:

Primjedba se **ne prihvata**.
Zakonom je već propisan osnov za obrazovanje, sastav i način rada Komisije za ocjenu mjera remedijacije. Naime, članom 19 definisano je da Komisiju obrazuje organ uprave, te da je čine stručnjaci za pojedine oblasti životne sredine, predstavnici organa uprave i Ministarstva, kao i predstavnici relevantnih institucija i drugih nadležnih organa.
Takođe, istim članom je propisano da se rješenjem o obrazovanju Komisije određuju broj članova, sastav, rok i način rada Komisije, čime se omogućava fleksibilno prilagođavanje njenog sastava i organizacije u zavisnosti od vrste i obima konkretne štete, kao i specifičnosti pojedinačnih slučajeva.
Dodatno, zakon jasno propisuje da članovi Komisije ne mogu biti lica koja su učestvovala u izradi predloga mjera remedijacije, čime se obezbjeđuje nepristrasnost u radu, kao i da troškove rada Komisije snosi operater.
Imajući u vidu raznovrsnost mogućih situacija i potrebu angažovanja različitih stručnih profila u zavisnosti od konkretnog slučaja, ocijenjeno je da bi propisivanje broja članova, stručnih profila i drugih elemenata organizacije Komisije bilo ograničavajuće, te da je postojeće rješenje adekvatno i omogućava efikasno i stručno odlučivanje u praksi.

8. Primjedba/predlog/sugestija:

Potrebno je jasnije urediti troškove hitnih mjera, preventivnih mjera i mjera remedijacije, naročito u slučajevima kada operater nije poznat ili ne postupi po nalogu organa uprave.

Obrazloženje:
Iako zakon uređuje troškove, u praksi se i dalje pojavljuju pitanja njihovog konkretnog obuhvata, prethodnog finansiranja i naknadne naplate. Ovo je naročito važno u hitnim situacijama kada je neophodno bez odlaganja preduzeti mjere radi sprječavanja ili ublažavanja štete. Potrebno je preciznije propisati ko prethodno snosi troškove, iz kojih sredstava i na koji način se vrši refundacija ili naplata od operatera.

Odgovor:

Primjedba se **djelimično prihvata**.

Predlogom zakona su uređena pitanja troškova sprovođenja hitnih, preventivnih mjera i mjera remedijacije, uključujući i situacije kada operater nije poznat ili ne postupa po nalogu organa uprave. Naime, članom 31 propisano je da operater koji je prouzrokovao štetu ili neposrednu opasnost od štete snosi troškove sprovođenja mjera, u skladu sa principom „zagađivač plaća". Istovremeno, članovima 16 i 28 jasno je uređeno da, u slučaju kada operater ne sprovede mjere, kada ih sprovede suprotno nalozima ili kada nije moguće identifikovati operatera, mjere može sprovesti organ uprave, uz pravo na refundiranje troškova od operatera.
Takođe, zakon propisuje rok u kojem organ uprave ostvaruje pravo na refundiranje troškova, čime se dodatno uređuje pitanje naknadne naplate. Ukoliko operater nije u mogućnosti da sprovede preventivne mjere i mjere remedijacije, radi sprječavanja, odnosno otklanjanja štete u životnoj sredini, organ uprave može angažovati ovlašćeno lice za sprovođenje tih mjera o trošku operatera. Organ uprave ima pravo na refundiranje troškova za sprovođenje navedenih mjera, u roku od pet godina od dana sprovođenja mjera. Iz navedenih odredbi proizilazi da zakon jasno uređuje i prethodno finansiranje mjera i naknadnu refundaciju troškova, uključujući i situacije kada operater nije poznat u momentu sprovođenja mjera.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 2.04.2026.godine

Naziv organizacione jedinice Ministarstva koja je odgovorna za pripremu Nacrta zakona:
Direktorat za ekologiju - Direkcija za unaprjeđenje životne sredine.

MINISTAR
Damjan Ćulafić

Crna Gora
Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
Podgorica